

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kreno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravištvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za omanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natiane, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Okoli po svetu.

Zdravniki smatrajo cesarja sedaj za ozdravljenega. Črez zimo ostane cesar na Dunaju, spomladi pa pojde na jug.

Minoli teden so se izvršile v ministrstvu velike spremembe. Povod k temu so dali češki agrarci, najmočnejša češka stranka. Dosedaj je namreč imela mladočeška stranka dva ministra: dr. Forta in dr. Pacaka. Ker so pa mladočehi prišli po zadnji volitvi zelo oslavljeni v državni zbor, zahtevali so češki agrarci, kot najmočnejša češka stranka, da se iz njih sredine vzame en minister, in sicer mora postati njih vodja Prašek poljedeljski minister. Tej zahtevi so se protivili nemški agrarci. Ker so vsled tega hoteli izstopiti iz ministrstva tudi drugi ministri, ki niso bili zadovoljni s temi spremembami, nastala je nevarnost, da bo moralo odstopiti celo ministrstvo z ministrskim predsednikom Beckom vred.

Slednjič se je posrečilo Becku odvrniti to nevarnost s preustrojitvijo dela ministrstva. Češki agrarci so odstopili od zahteve, da postane njih vodja Karl Prašek poljedeljski minister, in so se zadovoljili s tem, da postane češki minister rojak, kar je bil dosedaj mladočeh dr. Pacak.

Ker je odstopil tudi trgovinski minister dr. Fort in so mladočehi zahtevali tudi zase enega ministra, bil je imenovan za trgovinskega ministra mladočeh dr. Franc Fiedler.

Pri tej spremembi v ministrstvu je seveda tudi najmočnejša stranka v državnem zboru, nemški krščanski socialci, zahtevala svoje zastopnike v ministrstvu. Od te stranke sta postala ministra: na mesto odstopivšega poljedeljskega ministra grofa Auersperga je imenovan dr. Alfred Ebenhoch, deželni glavar gornjeavstrijski, in dvorni svetnik dr. Gesmann, ki bo dobil delavsko ministrstvo, ki se bo še le ustanovilo.

Na mesto odstopivšega nemškega ministra rokaja Prade je imenovan nemški agrarec Peschka.

Tudi poljski minister rojak grof Dziedużicki je odstopil, na njegovo mesto pa še ni imenovan naslednik, ker vlada v poljskem klubu velika needinost.

Ker tudi domobranski minister podmaršal Šenajh v kratkem odstopi, ki je pa sedaj na dopustu, še tudi za njega ni imenovan naslednik.

Od starih ministrov so torej ostali samo: ministrski predsednik Bek, naučni minister Nemeč Marchet, pravosodni minister dr. Klein, finančni minister Poljak vitez Korytowski, notranji minister Bienert in železnični minister Nemeč Derschata.

V državnem zboru so nastavili slovenskega tesnopisca, ki bo stenografiral slovenske govore poslancev.

Prusi si izumejo vedno nove napade na Poljake. Sedaj namerava nemška vlada predložiti državnemu zboru zakonski načrt za nov shodni za-

kon, s katerim se prepove raba nenemškega jezika na shodih. Na ta način mislijo onemogočiti poljske shode.

Na Francoskem nadaljujejo preganjanje redovnikov. S surovo silo vdirajo policaji v cerkve in samostane ter tirajo redovnike in nune kot ljudodelce iz dežele. V Bourbognu so izgnali redovnice. Ljudstvo je ogorčeno hotelo to zabraniti, toda proti vojaški sili niso mogli nič opraviti. V Dinan so vdrli policaji v cerkev in iztirali frančiškane iz nje s surovo silo. To je framasonska prostost.

Volitve za tretjo rusko dumo so sedaj gotove. Vladni pristaši imajo večino.

Na Angleškem zahtevajo železniški uslužbenci zvišanje plače. Če se jim ne ugoti, pričnejo s štrajkom. Od 80.000 uslužbencev se je izreklo 76.000 za štrajk.

V zamorski državi Kongo v Airiki so vstaški zamorci iz plemena Kasaj napadli državno vojsko in jo v 2dnevni strašni bitki popolnoma premagali. Mrtvih in ranjenih je na obeh straneh 10.000 mož.

Domače novice.

Š **Volitve** v celjskem političnem okraju. Ker je g. dr. Dečko zaradi svoje bolezni prenehal biti deželni poslanec, je razpisana za njegov mandat nadomestna volitev, ki se bo vršila dne 23. januarja. Morebitna ožja volitev bo 27. januarja.

Š **Slivnica** pri Celju. Dne 17. oktobra smo imeli v naši fari občinske volitve, že v drugič, ker so bile prve razveljavljene. V odbor so prišli samo štirji krčmarji, dvema krčmarjema se pa ni posrečilo zlesti v odbor; zato sta, misleča, da se jima godi krivica, spisala pritožbo, katere pa, žal, nista oddala. Imela bi gotovo uspeh, kajti zoper vedenje in kršenje volilne prostosti v volilni sobi bi se dala spisati cela pola. G. nadučitelj, Grasellijev in Eichbergerjev zaveznik (trozveza diši zelo po posilinemštvu) si upa karati oba kmeta Jagodiča, češ, da sta motila volitev, kar se je zgodilo s tem, da je brat bratu odkimal, naj ne voli Kurbusa, ko mu ga je Graselli narekoval. Pritožbo naresti bi bili poklicani drugi možje, ali, misli si, „Naš Dom“, celi volitvi so paznim očesom in ušesom prisostovali z ulogo vladnega komisarja g. jurist Leopold Mastnak in zato bi naša pritožba bila gotovo kratkim potom zavrtnjena. Župana zdaj že imamo v osebi Janeza Čretnik, za katerega je odločil žreb proti Matiji Selič. O njem besedo izpregovoriti, bi se bilo prezgodaj. Kličemo mu samo: kmet je in kmete trpine naj poslušaj kot svetovalce, nova celjska struja ni kmečka!

Š **St. Lovrenc** nad Mariborom. Pretresljiv prizor dogodil se je na tukajšnjem pokopališču dne 5. t. m. Polagali so k zadnjemu počitku po vsej domači in deloma tudi pušavski župnji znano in priljubljeno babico Magdaleno Repnik. V trenutku, ko

zarožljajo vrvi, da bi rakev v jamo spustili, omedli ena izmed pričujočih štirih hčera in se nezavestna zgrudi na tla. Odnesejo jo iz gnječe v stran, močijo z vodo in si prizadevajo, jo k zavesti spraviti. Celo duhovnik preneha z molitvami in gre pomagat, toda ves trud je bil brezuspešen; kakor mrtvo so jo odnesli s pokopališča v najbližno hišo. In še le čez dolgo časa posrečilo se jim je, spraviti jo k zavesti.

§ **Utonil** je v Ljubnem 30letni Konstantin Stelšek. Pri zajemanju vode je padel v vodo.

§ **Trbovlje**. Upokojeni rudar Jernej Ajdovec je hotel v ponedeljek skočiti s ceste, ki pelje preko Bevskega v Zagorje, v prepad ob cesti, a so mu zabranili. Toda kmalu je prišel drugokrat na cesto, in zdaj se mu je strahna nakana posrečila. Vsega pobitega so izvlekli iz brezdna ter ga prenesli v trboveljsko bolnišnico. Ni se več zavedel. Rajni je bil nekoliko zmešan.

§ **Ptuj**. Pijonirskemu bataljonu se je dodelil oddelek tirolskih alpinskih lovcev. Sliko tirolskega alpiskega lovca smo prinesli v predzadnji številki.

§ **Dobrna**. Pri krmiljenju je iztaknil vol z rogom 65letni posestnik Uršuli Šibane oko.

§ **Samomor**. Dne 27. m. m. je umrla v Bukeškem pri Brežicah Marija Novak. Njena hčerka, ki je svojo mater zelo ljubila, je bila neutolažljiva. Pri pogrebu je rekla grobokopu, da le naj zraven materinega groba za njo izkoplje grob. Šla je domu in se zastropila. Žalost za materjo ji je bižkone zmešala pamet.

§ **Cesar** je podaril požarni brambi v Št. Lovrencu ob Dravi in v Bunčanih po 100 K.

§ **Ptuj**. G. Ornič je le sprejel županstvo. Mesto si je zopet vzelo na posodo pol milijona kron. Prej je bilo dolžno čez 1 $\frac{1}{3}$ milijona. G. Ornič, kako dolgo še mislite Vi tako županovati?!

§ **Zgubila se je** 15letna slaboumna Amalija Pregl iz Pohorja. Videli so jo na potu proti Mariboru dne 1. t. m. in od takrat je izginila.

§ **Neumna porednost**. V bližini Dražje vasi je zapazil strojevodja na tiru dve hrastovi kladi in ustavil vlak. Dogodila bi se bila lahko velika nesreča. Orožništvo je že prijelo napadalca. Pravi, da je storil to iz porednosti. To porednost bo moral drago plačati.

§ **Bodite previdni pri zdravilih!** Preteklo nedeljo zvečer se je J. Kolar, po domače Kegé, pozno v noč z nekim prijateljem dobro zabaval. Prišel je domu in vzel neko zdravilo. Nekaj kapljic se mu je zdelo premalo, zato je spil vse in za vedno zaspal.

§ **Št. Ilj v Slov. gor.** Tukajšnja nemška „foršuskasa“ se bo razpusila. Hötschl je že odstopil od načelstva. Govori se, da zaradi tega, ker noče „Südmarka“ več podpirati „foršuskaše“, zato se mora razpustiti. „Slovenska Hranilnica in posojilnica“ krasno uspeva.

§ **Marnberški okrajni zastop**. Volitve v ta zastop se bodo kmalo vršile.

§ **Vinčarski tečaji** se bodo vršili v Mariboru, Zgor. Radgoni, v Ljutomeru in Škalah pri Konjicah. Prošnje se morajo vložiti do 1. januarja na deželni odbor. Natančneje določbe je prinesel „Slov. Gospodar“.

§ **Vsled opeklin** je umrla dne 29. m. m. 5 letna deklica rudarja Salamona v Trbovljah. Bila je sama s svojimi sestricami doma in je hotela peči krompir v peči. Pri tem se ji je vnela obleka.

§ **Umrli** je v Gradcu pri usmiljenih bratih g. Jožef Majcen, posestnik v Leiterspergu pri Mariboru, brat preč. gosp. kanonika Majcen. N. v. m. p!

§ **Sv. Marjeta ob Pesnici**. V nežni mladosti nam je ngrabila kruta smrt deklico Miciko Markovo. Stara je bila komaj 7 let. Na zadnji peti so jo spremljali šolarji in učitelji. N. v. m. p.

§ **Smrtna kosa**. Pri sv. Petru na Medvedovem selu so našli v gozdu mrtvo 75 let staro mater posestnika Jurija Černeta. Starko, ki je vsled starostne slabosti umrla samotne smrti v gozdu, so pogrešali že od 24. septembra t. l.

§ **Romanje v Lurd**. Vsako leto pohiti na stotisoče romarjev iz raznih krajev na Francosko v Lurd, kjer se na priprošnje lurske Matere božje dogajajo mnoga čudežna

ozdravljenja. Za prihodnje leto se že pripravljajo po raznih deželah verniki, da poročajo v Lurd, kjer se bo obhajala na najslavesnejši način petdesetletnica, odkar se je prvič prikazala nebeška Kraljica deklici Bernardki. Posebnih vlakov bo šlo na stotine na to božjo pot. Slovenci še nismo bili skupno v večjem številu v Lurd. Zato se namerava prirediti posebni romarski vlak Slovencev za Lurd, ako se jih oglasi zadostno število. Zato opozarjamo slovensko ljudstvo, zlasti premožnejše osebe na ta vlak, ki bo odhajal prihodnje leto v mesecu maju. Nujno prosimo: oglašajte se že sedaj, da se bo vedelo ravnati glede romarskega vlaka. Oglase sprejema: Upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani.

§ **Ponarejene krone** so se pojavile v ptujskem okraju. Narejene so iz svinca in malo posrebrnjene. Letnico imajo 1895, napisa na robu nimajo.

§ **Železniška nesreča v Mariboru**. V soboto 2. t. m. je trčil koroški osobni vlak, ki prepelje okoli $\frac{3}{4}$ zjutraj v Maribor, v lokomotivo, ki je stala na njegovem tiru. Nesrečo je zakrivil uradnik, ki je spustil vlak v kolodvor, predno se je prepričal, ali je tir prost. Strojvodja osebnega vlaka je krepko zavrl, strojevodja in kurjač lokomotive sta pa zbežala. Poškodovani sta samo nekaj obe lokomotive in nekateri popotniki, katere je vrglo ob stene, da so dobili lahke poškodbe.

§ **Zlat križ** mariborskega stolnega kapitelja je vkradel prejšnji mežnar stolne cerkve v Mariboru 74 letni Franc Terček. Dobil je 4 mesece. Križ je našel sodni sluga, ko je prišel rubit Terčeka, ki je sedaj gostilničar v Mariboru.

§ **Volilna preosnova za deželni zbor**. Štajerski deželni odbor je že imel sejo, da sestavi postavo zaradi volilne preosnove za deželni zbor.

§ **S. K. S. Z. za Štajersko**. Zopet je pristopilo 9 izobraževalnih društev k osrednjemu društvu. Za potovalno knjižnico v Kamnici se določijo nove knjige. Ustanovi se potovalna knjižnica v Pobrežju že prihodne tedne. Društva, ki še niso pristopila, vabijo se k pristopu. Prosimo, da zastala društva blagovolijo vposlati udnino. Zaradi občnega zbora se določi dan 28. novembra v Ptuj. Objavil se bode seznam predmetov za predavanja po zimi. Izobraževalnemu društvu v Studencih se darujejo nove knjige. Ustanovi se tudi centralna knjižnica v Mariboru in se v to svrhu ukrene vse potrebno. Rodoljubi se pozivljajo, da darujejo doneske za gospodinjsko šolo v Celju. V isti namen naj darujejo letos tudi Mohorjani. Priredilo se bo dva socialna kurza, kraj in čas se pravočasno naznani.

§ **Nesreča**. 6letna hčerka posestnice Marije Mikše v Rajnkoveu pri Slatini je bila s svojima sestrama sama doma. Prišla je do štedilnika, kjer se ji je vnela obleka. Sestre so jo sicer polivale z vodo, toda dobila je že tako hude opekline, da je čez dva dni umrla.

§ **Neprevidnost**. V Trbovljah je hotel posestniški sin Ernest Sušnik izstreliti revolver. Delal je pa tako neprevidno, da si je prestrelil desno roko.

§ **Pod vlak** je prišel na neznan način med Ponikvo in Polčanami pomožni čuvaj Ferdinand Derhovšek. V bolnišnici je živel samo nekaj ur.

§ **Kamnik-Polzela**. Komisijski pregled za novo železnico Polzela-Kamnik bo dne 20. t. m. Komisija se zbere ob 11. dopoldne v bližini kranjske meje na cesti iz Ločice. Ob 13. se odpelje v Polzelo in ob 4. popoldne se bodo sprejemale izjave v postajnici v Polzeli.

§ **Rečička vas-Gornjograd**. Komisija za to železnico bo dne 22. t. m. Pregled se začne ob 8. uri 39 minut na postaji v Rečički vasi. Nadalje se sprejemajo izjave ob 11. dopoldne v Mozirju in ob 15. popoldne v Gornjemgradu.

§ **Jarenina**. Viničar Muhič na Jelenčah je našel pri kopanju nove kleti človeške kosti. Kostni so že skoraj čisto sprhnele, in je že zrastle nad grobom velika sliva. Komisija si je že vso stvar pogledala. Marsikaj se ugiba, a nič gotovega se ne ve.

š **Gorica.** Pri občinskih volitvah smo zmagali Slovenci. Kakor je že poročal „Slovenski Gospodar“, smo si postavili za župana vrlega Slovenca g. Fr. Vodošek. Naši vaščani so se začeli narodno zavestati in ne bo več dolgo, da bo cel vas od prvega do zadnjega vneta za narodno delovanje. „Stajero“, ki je prihajal v Gorico prej v ogromnem številu, prihaja še sedaj samo v treh izvodih. Novemu županu kličemo gromoviti živio! Volilci, ki so volili Kresnika v državni zbor, so bili z grdimi lažmi nakrmljeni od nemčurskih agitatorjev in tako na čuden način preslepljeni. Sicer pa ni poznal nikdo izmed teh preslepljenih mož Kresnika in je tako seveda vsakdo lahko verjel tistim lažem. Sedaj, ko so pa možje spoznali resnico, pa zelo obžalujejo, da so se dali zapljati. „Dež za solncem mora biti, — za veseljem žalost priti.“ Te besede veljajo tudi nam goriškim Slovencem. Umrl je namreč vrl narodnjak g. Mih. Pernat, tukajšni trgovec. V najlepši dobi svojega življenja se je moral ločiti od svoje mlade žene in treh otrok. Pernat je že dolgo bolehal. V ponedeljek je še hodil in v torek, 15. oktobra, je že ležal na mrtvaškem odru. — V četrtek, ko so pokopali Pernata, je začelo goret gospodarsko poslovanje njegove sestre Antonije. Nesrečna sestra je omedlela od žalosti. Obžalujemo nesrečno družino. — Zajci nam napravljajo veliko škodo na polju, kakor tudi na vrteh pri drevesju. Lansko leto so zajci oglodali g. Kolariču 25 mladih, iz Kranjskega naročenih sadežev tako, da so se vsi posušili. Ko se je pa Kolarič pritožil g. dr. Ipavici, ki ima v naši občini najet lov, se mu je kar z lahka odgovorilo, naj pazi na drevesje. Ker se je Kolarič izgovarjal in rekel, da je imel drevesje povito, mu je dal g. doktor vendar le 4 kronice!? Gospod doktor torej misli, da bomo mi noč in dan stražili, kakor vojaki skladišče, in naganjali zajce iz vrtov kakor piščeta, kadar razkapljejo na gredi. A če bi pa ubil katerega zajca in bi doktor to izvedel, bi dobil dotični najmanj tri mesece. — Kakor se govori, bodo začeli zidati prihodnje leto tovarno za glinaste izdelke. Imajo že nekaj strojev. — Račke narodne propalnice nam hočejo delati sramoto, kakor se je pokazalo pri veselici. — Na svidenje, kadar bo zopet kaj novega.

š **Upnika ubila.** Pred celjskimi porotniki je bila minoli teden žalostna razprava. Pred porotniki sta stala dva posestnika radi umora svojega upnika. Na prigovarjenje posestnika Martina Ribiča je ubil posestnik Martin Korošec iz Razbva pri Ponikvi posestnika Saha, ko je korakal po cesti, da se popelje k sodišču k obravnavi radi dolga 46 K, katere sta mu bila dolžna Ribič in Korošec. Porotniki so potrdili le vprašanje o uboju, nakar je bil Korošec obsojen v štiriletno, Ribič pa v triletno težko ječo. Po izreku obsodbe so stopili pred sodnike Korošceva žena s šesterimi otroci ter kleče prosili milosti za očeta.

š **Okrajni zastop mariborski** je pri zadnji volitvi zopet ostal v nemških rokah. Kmečka stranka se je udeležila volitev v skupini kmečkih občin, a je žal propadla, ker je večina občin v nemčurskih rokah, ali pa so župani pod meščanskim uplivom. Naša dolžnost je sedaj, občine dobivati v naše roke. Dokler teh nimamo, ni upati na zmago v okrajnem zastopu. Zato pa na delo!

š **V otrobih** se je zadušil v Serbaumovem paromlinu v Mariboru delavec Franc Steher. Padel je skozi odprtino pet metrov globoko v veliko zalogo otrobov. Ko so ga že čez eno uro pogrešali, našli so ga v otrobih. Steher je star 55 let in je že služil 32 let pri Serbaumu.

š **Poboj.** Minolo nedeljo zvečer so obhajali pri Klajnčniku v Trčovi god domačega sina Martina. Navzočih je bilo več sosedov, med njimi tudi viničar Janez Markuš. Pozneje pride tje nekaj pijanih fantov, med njimi Repinov, Jurij Verlič, Konrad Verlič in Janez Vidovič. Ko je po polnoči odhajal Mar-

kuš z ženo, so se začeli izzivati, najprej v sobi, potem pa zunaj na cesti. Markuš odide, se zopet vrne h hiši, se z njimi prepira in v prepiru ga zabode Vidovič parkrat v hrbet. Vidovič je doma iz Drave pri Ptuj in je jako nasilen. V teku pol leta je imel tri službe. Nazadnje je služil pri Kiffmanu v Mariboru. Vzrok vsega je bila pijača in pa tisti nesrečni: aubiks! Zeleti bi bilo, da bi žandarmerija tukaj storilo svojo dolžnost.

š **Ustrelil** se je trgovec v Poljčanah g. Maks Sumer. Neozdravljiva bolezen ga je gnala v naglo smrt.

* **Dr. Benkovič—dr. Serbec.** Častno sodišče društva proti dvoboju je dne 25. m. m. pod predsedstvom grofa viteza Madejskega izreklo, da je bilo častno postopanje dr. Benkovičevo v zadevi dr. Benkovič—dr. Serbec popolnoma častno in s to razsodbo daje dr. Benkoviču zadoščenje.

š **Za uravnavo Savinje** je v tem državnem proračunu prvi obrok 10.000 K.

Koroške novice.

n **Škocijan** v Podjuni. Poučno-zabavni shod se bo vršil v nedeljo dne 17. novembra t. l., po blagoslovu okrog pol treh popoldne pri „Majarju“ v Škocijanu. Spored: Več zanimivih govorov, petje in prosta zabava (najbrž bo sviral tudi gramofon). K obilni udeležbi vabi bralno društvo.

n **Trušnje** pri Velikovcu. Tako bolj po tihem so se enkrat dogovorili naši „fortšritlarji“, da si ustanove posojilnico po Rajfajznomem načinu. Župnik in drugi „ta črni“ naj zraven nimajo opraviti ničesar. Ustanovljena je. Pirker, ki se je letos v Celovcu par dni učil na to, jo bode vodil. Mirnim srcem vam lahko povemo, da se vaše posojilnice prav malo bojimo. Če bode prospevala, še priporočali jo bomo ljudem, da bodo denar, mesto da ga nosijo v gostilne in šnopsarije, donašali v posojilnico. Prospevala pa posojilnica ne bode, ker je preblizu Velikovca in ker važenberska občina nima centrale. Malošentvidčani se ogibljejo Šentjurčanov in narobe, ravno isto razmerje je med Želinčani in Šmarječani. Naše ljudi veseli lov, godba in ples, za shode in posojilnice, naj jih napravi ta ali ona stranka, in če so tudi samo gospodarski shodi, torej za take sicer koristne stvari naši ljudje nimajo smisla in veselja. Kaj ni res? In tudi tega ne bomo zabranili, da bi naši ljudje v Vundrovi soseščini ne prodali svojih posestev novemu grajščaku v Zgornjih Trušnjah. Tukaj, možje, uplivajte in ne mešetarite, kakor se je žalibog že zgodilo. Ako posestniki iz Želinj in Trpec Vundru morda tudi za prav lepo ceno prodajo svoja posestva, bode se fletno živelo sicer en čas, za deset let pa ne bode ne denarja in ne hiše. Kmetje, ki danes drugače še dobro gospodarijo, bodo hiše prodali, denar zapravili in v kratkem času se njim kakor tudi otrokom obeta beraška palica, o kateri danes niti še ne sanjajo.

n **Zgorela** je v Zagorju hiša Jakoba Marka z mlinom in škednjom vred. Škoda je velika.

n **Gospodarska zadruga v Sinčivasi.** Promet „Gospodarske zadruge“ se je letos veselo povzpelo kvišku; deloma vsled dobre letine, deloma se ljudje tudi društva bolj poslužujejo. Zadruga je žita dobila to jesen že v vrednosti K 50.792 (to je od 15. avgusta do 1. novembra). Meseca november in december merata navoziti zopet toliko. A velikovški okraj se društva premalo udeležuje. Omenjene vrednosti pride namreč na Sinčovas K 41.672, na Velikovec pa le K 9.120. Da bo dovažanje v Velikovec za zadrugnike lažje, se bo žito tam sprejemalo odslej tudi ob sobotah od 10. do 1. ure. S sobotnim sprejemanjem se začne dne 16. novembra. Kmetje, svoji k svojim! Kar ne kupuje domači mlinar, zvozite vse v zadrugo in nikamor drugam.

n **Jezersko.** Kakor znano, se gradi od Bele preko Jezerskega vrha nova cesta, koja je vendar enkrat do-

gotovljena do vrhunca ter oddana obnemu prometu. Ker se vije v serpentinah, zložno vstaja. Njena dolžina znaša 7 km, dočim je stara cesta merila samo 2 km. Naslednje leto pa bo graditev menda mirovala, ker so gmotna sredstva docelo izčrpana. — Gospod državni poslanec Grafenauer bo baje vložil predlog za zgraditev normalnotirne železnice od Kranja preko Jezerškega. No, če se pa ta izborna misel uresniči, potem bomo Jezerjani še dvakrat tako ponosni — kakor smo že!

n Mleko namerava podražiti celovška mlekarska za druga in sicer liter za 2 vinarja. Podražila pa bode tudi druge mlekarske izdelke.

n Kaznjenec skočil iz vlaka. S Tirolskega so peljali 26. m. m. v ljubljansko prisilno delavnico kaznjence Mihaela Stranerja. Pri Bistrici na Koroškem je Straner nakrat skočil z vlaka, ki je vozil s hitrostjo 60 kilometrov. Straner je padel, a se hitro pobral in bežal. Strojevodja je pa zapazil Stranerjev skok in je ustavil vlak. Tako se je posrečilo begunca takoj dobiti.

n Djekše. Shod, ki ga je dne 27. oktobra v Kramarjevi gostilni priredilo vovbersko izobraževalno društvo, se je prav dobro obnesel. Lepemu številu zborovalcev je razlagal g. Erat iz Celovca o novi postavi radi obranitve planinskih pašnikov. Mentelov Tone Gril v Vovbrah je govoril prav zanimivo o pomanjkanju poslov in navedel par pripomočkov, kako bi se dala preprečiti ta velika nesreča. Z velikim zanimanjem smo poslušali podučljivi in res lepi govor šentjurskega gospoda župnika Poljanca, ki je deloma v šaljivih, deloma v resnih besedah bičal grdo razvado pijančevanja. Miško bi lahko slišal, tako tiho je bilo v dvorani, ko nam je g. govornik razlagal, koliko našemu narodu škoduje nesrečno pijančevanje na premoženju, zdravju in duši. Največ se liberalne nemškutarije naseljuje tam, kjer ima kralj alkohol svoje prijatelje. Pri zabavnem delu je nam tudi letos kakor lani združeni šentjurski in dješki pevski zbor popeval s krasnimi svojimi glasovi naše lepe slovenske pesmi; in da je prosta zabava bila tem fletnejše, je č. g. Ebner, vovberski provizor, nam razkazoval v skioptičnih slikah razne kraje in ljudi. Hvala mu! Ko smo se ločili, smo si segli v roke, da se prihodnji pust enkrat prav gotovo snidemo. Na Djekšu je fletno, — so visoke gore; — tam verno je ljudstvo, — slovensko srce!

n „Zveza“ koroških slovenskih nepolitičnih društev (slov. kršč.-soc. zveza za Koroško) s sedežem v Celovcu se je ustanovila dne 20. oktobra t. l. Pristopilo ji je takoj 12 naših izobraževalnih društev. Odbor ji sestoji iz sledečih gg.: Mat. Ražun, predsednik; dr. Lamb. Ehrlich, podpredsednik; V. Jug, tajnik; P. Vunček, blagajnik; Janko Arnuš, Anton Gril in Leopold Abraham, odborniki. Vsa pisma, tičoča se Zveze, naj se blagovolijo pošiljati v Celovec, Kosarnske ulice št. 30, I. nadstropje (celovško delavsko društvo). Dalje opozarjamo že danes društva na Spodnjem Koroškem, da namerava Zveza še letos ustreči že večkrat izraženi želji, namreč, da se priredi skupen javen shod spodnje-koroških društev (sličen shodu na Vel. Strmcu pred tremi leti). Ali bo to mogoče izvršiti še letos ali ne, naznanimo v kratkem v „Miru.“ Izvolili smo za ta slučaj Katarinski grič pri Šmihelu nad Pliberkom, za dan pa Katarinsko nedeljo 24. t. m. Spodnje-Koroška društva, pozor! Zveza si v prvi vrsti stavi nalogo, svojim društvom-članicam pri njih organizacijskem delu iti na roko, biti jim hoče nekaka voditeljica, ter za njih prireditve skrbeti za govornike. Seveda še s tem njen delokrog ni izčrpan. Vabilu se je odzvalo 12 naših društev, ki so poslala skupaj okrog 40 zastopnikov.

n Guštanj. V globoko žalost se je v četrtek dne 24. oktobra zakril naš trg, ko smo spremili dragega nam domačega župnika č. g. V. Vabša k zadnjemu počitku. Enajst let že je zvesto služboval v težavni guštanjski župniji. Ker je čutil, da njegove moči ne zmorejo več prenapornega dela, posebno v **holi, ki šteje sedaj tu s tolstivško vred sedem raz-**

redov, je prosil za faro Bilčovs in jo tudi dobil. Že se je pripravljaj na odhod v svojo novo župnijo, kar ga prehitel nagla smrt; namesto v novo faro, preselil se je v najlepši moški dobi v večnost, da si ondi spočije za zmiraj. Kako priljubljen je bil blagi pokojnik pri svojih župljanih, pokazal je pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudstva. Nad 40 duhovnikov-sokratov je spremilo truplo rajnega. Glasno je ihtelo ljudstvo ob krsti svojega ljubljenega župnika, ko se je č. g. A. Resnar v srce pretresujočih besedah spominjal življenja, neumornega delovanja in plemenitega značaja rajnega. Ko so pevci odpeli krasno žalostinko „Na mrtvaškem sprevedu“, spremili smo preminulega župnika do meje župnijske, kjer je zadonela v zadnji pozdrav še pesem „Nad zvezdami“, in je č. g. dekan Marinič v toplih besedah priporočal pokojnika v blag spomin, nakar smo se poslovili od dragega nam rajnega. Truplo njegovo se je prepeljalo na prevaljski kolodvor in odtod v Budjejevice na Češkem, da bo tam počivalo v rodni zemlji. Blagi pokojnik, drag nam bo vselej tvoj spomin!

n Prevalje. Mesečni shod našega katoliškega delavskega društva dne 20. m. m. je bil dobro obiskan. Tajnik je govoril o strokovnih društvih, njihovi potrebi, nalogi in organizaciji. Strokovna društva so danes svetovnega pomena na polju delavske organizacije; zato jih moramo snovati, kjerkoli so le tla ugodna za nje. Č. g. kanonik J. Dobrovo nam je narisal žalostno sliko sužnjosti starih in novejših časov, katere je narode rešila edino-le sv. katoliška cerkev. Nato še tajnik glede na brezobzirno postopanje železniških uradnikov v Celovcu nasproti Slovincem vspodbuja zborovalce k narodni samozavesti in odločnosti posebno na železniških postajah in v javnih uradih ter vabi k naročevanju slovenskih časnikov v prihodnjem letu. Delavci, udeležujte se le zmirom v istem številu naših mesečnih shodov kakor zadnjič, in društvo naše bode cvetelo.

n St. Lipš. Katoliško slovensko izobraževalno društvo za St. Lipš priredi dne 17. t. m. po popoldanski službi božji, svoj prvi mesečni shod v društveni sobi v župnišču. Na sporedu je zanimiv govor.

n Nesreča. Stroj je zagrabil mladega delavca Valentina Morič iz Podljubelja. Trikrat ga je vrglo okolu motovila za izdelovanje žice. Nevarnost je bila velikanska. Nesrečneža je rešil brat, ki je ustavil vodo, ki gonil stroje. Ko so ga izvlekli iz nevarnega objema, je bila obleka raztrgana v kose, roka pa zlomljena nad laktom. V naglici ga je obvezal g. dr. Maurer, potem pa so ga prepeljali v bolnišnico v Celovec. Tudi v Borovljah ne manjka takih prizorov, še ni dolgo od tega, da je odtrgalo delavcu prst, ker je radovedno tupal krog žice. Torej pozor v bodoče.

n Lovska sreča. Posestniku p. d. Höder-u v Grabštanju je poginil enoletni konj; ljudje niso vedeli, kaj mu je bilo in naročili so konjederca, da ga naj pregleda. Ta ga je pregledal, in je našel, da je konj bil — nastreljen. Zdaj se preiskuje, kje se je konj pasel, kje so lovci lovili in kdo je tisti srečni lovec, ki lisice ni razločeval od enoletnega konja. Ta strel bo lovcu precej drag.

n Umrla je v cvetoči mladosti Marija Božič v Grebnu. Pridnemu dekletu sveti večna luč!

n Slepar prijet. Letošnjo spomlad je vabil neki boljše oblečen človek železniške delavce v Mölltal na Koroškem za neko podjetje na Češkem. Izdal se je za stavbenega potovalca, ter se mu je posrečilo pridobiti 31 delavcev, ki jih je vzel takoj seboj. Med vožnjo je pa izvabil nekemu Turku-delavcu 100 kron s pretvezo, da pričakuje v Liencu od podjetja telegrafičnim potom denarja. In res, v Liencu je stopil agent iz vlaka, delavci so pa zaman čakali, da se povrne. Osleparjeni delavci in pa Turk,

ki so tudi iz svojega vožnje plačali, so se morali vrniti nazaj na prejšnja mesta. Koncec pretečenega meseca je pa zapazil opeharjeni Turk v Beljaku na kolodvoru sleparja in ga prijel, pa mu je ušel. Neki stražnik je pa za beguncem tekel in ga vjel. Slepar se je izdal, da se imenuje Peter Josip Propeš, pri zaslišanju se je pa izkazalo, da je policijsko zasledovana oseba. Slepar se imenuje Korošec ter je na Kranjskem rojen in pristojen. Imel je pri sebi delavske bukvice, glaseče se na ime Jereb, in pravi, da jih je po naključju med potovanjem zamenjal. Mogoče bi bilo kateremu kaj znano o tem tičku.

n **Utonil** je v potoku Seebach pri Beljaku 50-letni hlapec Antonič. Peljal se je natrkan domov iz Beljaka. Pri mostiču pride kolo voza v graben ob cesti, ponesrečenec pade v potok ob kamen, kjer nezavesten obleži in utone.

n **Shod zaupnikov** je sklenil na svojem zborovanju dne 7. t. m., da stopi poslanec g. Grafenauer v Slovenski klub.

n **Poslanec Grafenauer** je v državnem zboru interpeliral železniškega ministra zaradi zapostavljenja slovenske državnice železnice.

n **Nesreče.** Na Vseh svetnikov dan se je preknobil v jarek med St. Vidom in Glinjem avtomobil, v katerem sta se peljala en moški in ena ženska. Moški je bil takoj na nogah, le ženska se je pri padcu iz avtomobila nekaj pohabila. — 2. t. m. sta pa dva šolska dečka obstrelila v gozdu pri Sörgu nad St. Vidom ob Glani nekega posestnikovega sina, 14 letnega Kirherja. Strel ga je zadel v zgornji del leve roke.

n **Utonil** je v jezeru 28. m. m. Čebrov hlapec iz Otoka, Peter Lanžak. Imel je padavico in brčkone ga je ta vrgla v vodo.

n **Srnjak v jezeru.** V nedeljo 3. t. m. se je pri Majerniku vozilo nekaj celovške gospode s čolnom po jezeru. Zapazili so, da nekaj v jezeru plava, peljali so se bližje in našli mladega srnjaka, ki se je z vodo boril. Vzeli so žival v čoln, pripeljali jo na suho in izpustili zopet v gozd.

n **Pogreb** izbornega rodoljuba Val. Vigovšnika smo imeli 19. m. m. v Viharjivasi pri Celovcu. Pri vseh volitvah stal je trdno na naši strani. N. v m. p!

n **V mlatilnico** je potegnilo kolo predpasnik dekli Franci Cufar iz St. Lovrenca. Ko je dekla hotela rešiti predpasnik, prijelo jo je kolo za prst in ga ji odtrgalo.

n **Udarilo** je med nevihto v noči dne 17. m. mes. okoli 10. ure pri Hoželjnu v St. Lovrencu v hlev in ubilo eno svinjo, kar so domači še le drugi dan zapazili. Druge nesreče ni bilo.

n **Ponesrečil se je** delavec Ivan Glasečnik, ki dela v Leitgebovi parni žagi v Sinčivasi. Prišel je preblizu cirkularni žagi, ki mu je odtrgala tri prste.

n **Goreti je začelo** dne 18. m. m. v gradu pri Svetnivasi. Rešili so komaj živino. 70 letna štiftarica se je ognuja tako ustrašila, da jo je zadela srčna kap in je umrla.

n **Umril je** pri Sv. Martinu nad Beljakom župnik ž. g. Jurij Rupnik, star 61 let.

n **Saški kralj** se je pripeljal dne 7. t. m. na lov v trbiško okolico.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Nemški revolver in slovenski nož.** V večernem brzovlaku, ki vozi iz Ljubljane v Trst, se je dne 1. t. m. prigodil prizor, ki bi se bil lahko končal z velikansko nesrečo. V Rakeku je vstopil v vlak neki kmet, ki je v svoji pijanosti nekoliko zabavljaval proti sopotnikom. To je nekega Nemca tako razburilo, da je potegnill revolver ter ga nastavivši kmetu na prsi, zavpil: „Still gestanden, windischer Trottel.“ Kmeta je seveda to razjezilo, potegnill je nož iz žepa ter ga nastavil Nemcu na vrat. Drugi potniki so komaj ubranili, da se ni zgodila velika nesreča. Vlak se je ustavil ter imel precejšnjo zamudo. V Postojni so potem kmeta zasledovali orožniki, dočim se onemu Nemcu, ki je izstopil v St. Petru, ni prav

nič zgodilo, dasiravno je bil on veliko več kriv kot pa kmet.

Razne novice.

r **Premeteni vajenec.** Čevljarski mojster (vajencu): Kaj, še vedno nisi očistil čevljev? Vajenec: Malo potrpite, sem že pri drugem! Mojster: Torej pokaži mi prvega. Vajenec: Tega očistim, ko končam drugega.

r **Tudi priporočilo.** Gospa pri odhodu služabnice: Kaj naj vam zapišem v spričevalo? — Služabnica: Nič drugega, nego da sam pri vas prestala šest tednov — to mi je popolnoma dovolj.

r **Nekaj je vendar znal.** Oče je vprašal svojega sina, dijaka, kako se mu je na izpitu godilo. „Na prva tri vprašanja sem prav dobro odgovoril.“ — No, kakšna so pa bila ta vprašanja? — Sin je odvrnil: „Kako se pišem, kje sem rojen in kedaj.“

r **V Ameriki** je bilo v minolem letu vsled železniških nesreč 5000 ljudi mrtvih in 76.285 ranjenih.

r **Beseda „Bog“ v raznih jeziki.** Latinsko: Deus; francosko: Dieu; špansko: Dios; portugalsko: Deos; italijansko: Dio; nemško: Gott; holandsko: Godt; dansko in švedsko: Gude; flemsko: Goed; hebrejsko: Elohim; kaldejsko: Eilah; asirsko: Eleah; turško: Alah; arabsko: Allah; malajsko: Alla; staroegiptovsko: Teut; novoegiptovsko: Teun; grško: Theos; litvansko: Dievos; rusko: Bog; poljsko: Bogo; perzijsko: Sire; kitajsko: Prussa; japonsko: Goezur itd.

r **Zvit tihotapec.** Kočar Jožef Gunter v Probstovi na Češkem je na zvit način utihotapil blago čez mejo. Oblekel se je v uniformo financarja in tako preoblečen je prijemal tihotapec in jim v imenu postave jemal utihotapljeno blago. Na ta način je že konfisciral celo zalogo blaga, dokler ni zadel na pravega financarja, ki ga je prejel. Izpovedal je, da je 26 tihotapecev zasačil in jim odvzel blago. Zato so ga zavidali vsi financarji.

r **Prebivalstvo Rusije.** Po najnovejšem ljudskem štetju je v ruski državi 151.514.000 prebivalcev. Tekom zadnjih 50 let je naraslo prebivalstvo za 74 milijonov.

r **Poročilo setve in žetve.** Poljedelsko ministerstvo je izdalo poročilo letošnje žetve. Letošnja žetev se mora imenovati kot srednje dobra. Največ se je pridelalo ovs, potem ječmena, pšenice in rži. Kakovost je mnogo boljša od lanskega leta. Lotošnja žetev je najboljša na Koroškem in Kranjskem. Tudi koruze se bode obilo pridelalo, ravno tako krompirja. Tudi repe bode dovolj, le suša ji je precej škodovala. Zelja se je povsod mnogo pridelalo, ravno tako graha, leče, fižola in prosa. Zelo slabo se je obnesla otava, dobro je obrodila pa vinska trta in sadno drevje.

r **Najstrupenejši sovražniki vere** so socijalni demokratje. Pri nas še nimajo dosti moči, zato so tudi s svojimi napadi na vero bolj previdni, ker upajo s to zvijačo oslepariti delavstvo, ki je vendar v zelo veliki večini dobro in verno. Vse drugače pa nastopajo tam, kjer so v premoči. V Gradcu izhaja neki socialistični list, ki pravi, da imajo socialisti „sveto sovraštvo“ do Boga in vere. Ta list je pred tednom pisal take bogokletne stvari, da še nismo nikdar kaj takega brali. Norčeval se je na najnesramnejši način iz apostolske vere in spočetja preblazene Device Marije. In odkod izvira to sovraštvo socijalnih demokratov do katoliške cerkve? Skoro vsi voditelji naših rudečkarjev so framasoni. Kot taki pa se morajo pokoravati framasonskim brezverskim postavam. Kakšne so te postave, si lahko mislimo. Belgijski voditelj framasonov se je izjavil tako-le: „Vsak framason smatra vero za nekaj hudega, zato jo mora pobijati najprvo pri sebi, jo izruvati iz srca in iz svojega spomina in v tem duhu vplivati tudi na svojo ženo in otroke. Svoje žene moramo predelati v framasonke.“ Po tem framasonskem receptu delajo povsod socijalni demokratje. Zato kličemo slovenskemu delavstvu: Proč od brezverske socijalne demokracije!

r **Potres.** V okraju Buhara blizu perzijsko-ruske meje je bil 20. m. m. silen potres. Na mesto Karatag se je sesula bližnja gora. Zasutih je 2500 ljudi.

d **Cena srebra** je letos padla za 10 K pri klg.

r **Premeteni sleparji.** Na Španskem cvete v zadnjih letih posebne vrste sleparija z zakladom.

Ti goljuji pošljejo v inozemstvo kakemu premožnejšemu pismo, da je na Španskem zaprt zaradi krive trgovec, ki pa ima skrito svoje premoženje. Da ga sodnija izpusti, rabi toliko in toliko tisočakov kavcije. Goljuji pišejo dotičnemu, naj pride sam na Španjo, in reši nesrečnega trgovca iz ječe, potem dobi eno tretjino skritega premoženja. Marsikateri nerazsodnejšim jim je šel na limanice in se peljal v Spanijo, kjer ga je čakal na kakem kolodvoru eden goljufov, odvezel mu denar in zginil. Tudi na Štajerskem so dobili nekateri takšno pismo, zato oblasti s posebnimi oglasi svarijo pred to goljufijo.

r **Za trideset milijonov** bankovcev po 20 K bodo natisnili v c. kr. državni tiskarni na Dunaju. Ti bankovci bodo imeli močnejši papir in bodo nekoliko manjši od sedanjih. Posebnost teh bankovcev bo lesketanje v raznih barvah: modro, zeleno, sivo in vijoličasto, tako, da bo bankovec, če ga držiš proti luči, vedno igral v drugi barvi. Zato bo skoro nemogoče, te bankovce ponarejati. Vpeljali jih bodo 1. maja prihodnjega leta.

r **Zrivo morja.** Vsako leto se potopi okolu 2000 ladij. Z ladjami utone okolu 12.000 ljudi in blaga v približni vrednosti 440 milijonov kron.

r **30 let je spala** na Španskem žena Venita Grosella. Medtem so ji vlivali samo vodo. Dne 4. m. m. se je pa zopet zbudila. V teku 30 let ji je umrl mož in otroci in je bila v oskrbi popolnoma tujih ljudi.

r „**Serbus nadvojvoda!**“ Ko se je te dni nadvojvoda Evgen odpeljal z avtomobilom iz Lvova in opazoval počasi vozeč stari mestni stolp, pozdravil ga je neki šolski deček s „serbus, nadvojvoda!“ ter stekel. Nadvojvoda se je od srca smejal temu pozdravu.

r **V sanjah** je skočil skozi okno prvega nadstropja 32letni tovarniški delavec Welgi v Gradcu. Sanjalo se mu je, da ga zasleduje hud pes in v spanju je bežal skozi okno in se pri padcu smrtonovarno poškodoval. Zvečer se je vlegel precej vinjen.

r **Čez nasip** se je zvrnil tovorni vlak na postaji Glasbremse pri Leobnu. Vlakovodja se je rešil, ker je skočil hitro z voza, strojevodja in kurjač pa sta padla z vlakom vred pod nasip. Oba sta umrla vsled dobljenih ran.

Blazni Jakob.

iz češkega prevedel Jos. Gradcu.

Med B . . . em in Z . . . ami se razteza dolg hrib. Spodaj je pokrit z vinogradi in sadnim drevjem. Na vrhu raste gost les, najprvo črn gozd, više pa liščenje, brinje in hrasti.

Z najvišjega slemena, porastlega s praprotjo, gledajo naokoli sive razvaline starega gradu.

Ko sem nekoč prišel v ta kraj, sem si hotel ogledati te razvaline. Bilo je koncem meseca maja. Nebo se je radostno smejalo na razevelo zemljo, in vzduh je bil sam balzam; po drevju in grmovju so prepevali ter ščebetali drobni ptiči; nekje skrita je kukala kukavica in v zraku so brenčale in brnele bučele in mušice, kakor bi pihal veter v nevidno hiarpo.

Stopal sem preko vinogradov, navzgor k lesu. Steza se je vila med brajdami in poljem, dokler nisem bil v mogočni senci visokih jelk. Kako je prijeten ta hlad, kako tožno to šumenje; kako krasen, mehkeč je čilim iz pomladnega mahu! Jaz sem vedno obžaloval ljudi, ki prebivajo po nelisnatih krajih. Ti ne poznajo največje prirodne lepote.

Čez kakšne tričetrt ure je bil gozd že redkejši, semtertja se je še pokazal mlad hrast ali brin — vedno več in več, dokler ni smrečje docela prestalo. Steza pa je bila zmeraj bolj strma in peščenata. Uhajala je med leščevje in pritlikave hraste z lepivim, še mladim listjem.

Sto in sto cvetk me je gledalo, sto in sto metuljev se je izpreletavalo po njih, a jaz sem stopal

v materine dušice vonjave kakor osamljen ter utopljen v krasno okolico, da sem naenkrat stal, sam ne vem kako pred razvalinami.

Staro otemnelo ozidje je otožno strmelo k nebu in skozi prazna okna je zrlo veselo majevo nebo, kako na dvoru, v razpadlih dvoranah poganja trava ter procvitajo koprive, mleček in kristavec.

Tako motri nedolžnega otroka zvedavo jasno oko mrtveca, okrašenega s cvetjem. Zamislil sem se in žalost mi je prevzela srce.

— Dober dan, stric! Kaj bi rad? sem zaslišal glas za seboj.

Ozrem se. Tam je stal mož, le na pol s cunjjo pokrit, ter me zrl z bodečimi očmi. Bila ga je sama kost in koža; imel je žolto obličje, dolgo, sivo, zmršeno brado. Z nepokrite glave so mu divje viseli kodrasti lasje preko čela. Jaz sem ga začudeno gledal od nog do glave.

— No, kaj me gledaš? Glej, to je moj grad. Ampak spremstvo vse uteklo. Pa nič ne de! Sam te dol povedem.

A to me ni mikalo prav nič. Obrnil sem se ter neprijetno dirnjen odhitel od razvalin.

Ko sem bil že med grmovjem, sem čul, kako je klical za menoj:

— In če jo srečaš, še ne pozdravi je!

Kadar pa sem zvečer domov prišel, sem pripovedoval, kaj sem videl.

— Ha, ha, to je bil blazni Jakob! je rekel star sosed.

— Kdo je ta človek?

— To vam je žalostna povest, poslušajte! Tam v D . . . ni je živel pred več leti krojač Palčič. Imel je čedno hišico ter je pošteno živil ženo in sina. Sin Jakob je bil priden in razumen. Oče ga je pošiljal v šolo, a ko mu je bilo 12 let, ga je obdržal doma.

Jakob se je kmalu toliko izučil, da je pomagal očetu šivati, kakor vsak tovariš. Dobro so se imeli, najbolj pa Palčičevka. Ni imela druge skrbi nego kuho, pranje in dve kozi.

To je bilo vse dobro — ali Palčič je jel hirati. Čepel je, krpučal in zbadal toliko časa, da se ga je lotila sušica in nekaj krog Vseh vernih duš je po kratkem bolehanju zadnjič vzdahnil ter za zmeraj zatisnil oči.

Pri Palčičevih so zavladali žalostni dnevi. Vse je bilo prazno: očeta so povsod pogrešali. Palčičevka je molče hodila in Jakob je žalostno sedeval za mizo ter bral iz očetovega Sv. pisma. Šivati ni smel: ni bil mojster.

Minili so božični prazniki, minil post — a ko so zelenele njive, sušile se ceste, je mati sinu urejala perilo. Jakob je šel na pokopališče, od očetovega groba se poslavljat.

Ko je prišel domov, je objel mater, jo poljuboval v obraz in objokane oči, vzela culo na pleča, palico v roke ter rekel: Mati, ne jokajte! Če Bog da, čez dve leti se vrnem, pa boste brez vse skrbi; jaz vam bom dober sin.

Pokropil se je z blagoslovljeno vodo ter odšel po svetu. Delal je pri različnih mojstrih na kmetih in v mestih.

Materi je večkrat pisal. Izprva je dobival odgovor od matere, pozneje pa vedno redkeje, dokler niso popolnoma izostala materina pisma. Jakob ni vedel, kako naj si to tolmači. In še slutil ni, kar se je bilo zgodilo.

Prišel je v D. mlad črevljar. Ko je videl, da ima Palčičevka lepo hišico, vrhutega še nekaj premoženja, je vprašal še dovolj trdno vdovo za njeno roko.

Čez nedolgo časa je privolila v to, pa kakor je že na tem božjem svetu, da je stara norost hujša od mlade, je dala nanj prepisati kočo in pri tem popolnoma pozabila na sina.

Minili sta dve leti. Jakob je šel po cesti proti domu. Kako prijetna je pot domov! Vas je izginjala

za vasjo, da je naposled zagledal v daljavi znane gore in gozde in kadar je osmega dne zahajalo domačo solnce, je uzrl v njegovi bliščobi svojo rojstno hišo.

Prišel je domov, odprl duri — za mizo je sedela mati z nekim mladim možem pri večerji. Jakob je pozdravil ter mater poljubil. Prebledela je ter šla iz hiše. Mož za mizo je izpregovoril:

Pozdravljam te! Sedi!

Jakob ga je začudeno pogledal ter stopil za materjo v kuhinjo.

— Mati, kdo je ta mož v hiši?

— Tvoj novi oče.

— Kaj?! — In niti besedice mi niste sporočili!

Mati je umolknila.

— Niste mene imeli?

— Tebe utegnejo vzeti k vojakom, a kaj naj potem sama počnem?

— Mene k vojakom? Edinega sina? Kaj pa je s kočjo?

— Kaj te to briga? Koča je moja — dam jo, komur jaz hočem. In naposled, kaj ti mar, kaj jaz delam? Saj boš tako jetičen, kakor je bil tvoj oče. **Ali** jaz naj bodem zmiraj za usmiljenko v tej bajti?

Jakob se je za trenotek zagledal v njo, obrnil se in molče odšel. Že se je mračilo.

Šel je za vas, kjer je pokopališče. Odprl je vrata, prekrižal se in ko je našel očetov grob, je sedel nanj, oprl lakti ob kolena, položil čelo v dlan ter nepremično sedel.

Ura za uro je minila, — a Jakob ni šel domov.

Zasvitalo je jutro, — a Jakob še ni ostavil groba, niti čez teden, niti čez mesec.

Kar naenkrat pa je izginil. Za njim ni bilo ne duha ne sluha.

Čez dobrega pol leta pa so si pripovedovali ljudje, da so ga videli na B . . . skem hribu; vsakemu se neki izogiblje in prebiva na starem gradu.

Mater je to vznemirilo. Sla ga je iskat in ga v resnici dobila. Bral je lešnike po leščevju.

Kadar pa jo je zapazil, je zbesnel ter meta! kamenje za njo, toliko da je utekla.

Sicer pa ni storil živi duši nič žalega in zato so ga tudi ljudje puščali v miru. Nihče ni vprašal, kaj dela ali s čim se živi. Les in polje sta bila polna sadežev, zakaj bi mu jih ne privoščili ne srečniku.

Pa ko je začel naletavati sneg ter jelo zmrzovati, se je prikazal v bližnji vasi. Stopil je v to ali ono hišo, sedel za peč in molčal, dokler ni debil kaj jesti. Ko se je najedel, je nemo odšel, kakor je prišel.

Revež — zmešalo se mu je, ker je mati pozabila na očeta in nanj ter se omožila s tujim človekom.

In tako blazni že čez petdeset let! V klet starega gradu si je nanosil mahu in listja, a se prekrbni s sadjem, krompirjem in kar najde na polju — z eno besedo: tam živi kakor rovka. Na zimo se večkrat vidi, kako se dviga dim iznad starega zidovja, — tedaj kuri.

Pozimi z ljudmi vsaj kaj govori in ga tudi kdo obiše ter mu prinese grizlej kruha. A vsakemu zakliče pri odhodu: „Če jo kaj srečaš, še ne pozdravi je!“

S tem misli svojo mater. Revež misli, da še živi, kakor gnev v njegovem srcu.

— Kdaj je umrla?

— E, mož jo je kmalu ugonobil. Sam je zapil kočjo in umrl v ječi.

— — — — —
Odslej sem se zanimal za Jakoba. Namenil sem se, da grem še enkrat gledat razvaline. A minilo je leto, uvenela jesen — in nisem dosegel svojega namena.

Pa po vseh Svetih, ko je bil nekoč lep dan, sem si mislil: Kdo ve, če bo solnce letos še tako krasno sijalo — pojdi na hrib! Napotil sem se torej k razvalinam. Stopal sem zopet preko vinogradov k lesu.

Ali kako je bilo vse drugačno! Trte so stale suhe; nikjer ne listja, ne cvetja — povsod le gola zemlja.

In pa v lesu! Jelke so se majale in otožno ječale v vetru. Nikjer žive duše; le prestrašen zajec je preskočil cesto in vran je letel na plan. Leske so stale gole, a listje na hrastu je viselo, kakor bi ga snela rja. Pri vsakem koraku se je lomilo in šumelo pod nogami. Zdajpazdaj se je uprl veter ter nesel odpadle liste.

Razvaline sem zagledal skozi golo drevje že od daleč. Ko sem prišel k njim, je Jakob sedel vrh zidu.

Imel je na sebi nekak star plašč, desnico je držal nad očmi za senco ter strmел v daljo. Obličje je imel obrito in dolgi sivi lasje so mu letali v vetru. Koračil sem k njemu navzgor.

Kadar pa me je zaslišal, se je ozrl ter pokazal z levico v daljavo na sinje gore, kjer se je nebo na obzorju klonilo k zemlji.

— Stric, kako daleč je tja?

— Zakaj vprašate?

— Zakaj? Tja moram iti!

— Kaj boste tam počeli?

— Kaj? — Čaplje so že davno odletele, pa lastovke tudi, pa škrjanci tudi — samo jaz sem še tukaj!

— Pustite to pa pojte rajši rajši dol. Tukaj je mraz.

— Lisico in Jakoba ne zebe, je rekel ter spet gledal v daljavo.

Hotel sem vplesti pogovor ž njim, a on me je kratko zavrnil:

— Stric, beži stran — pa če jo srečaš, še ne pozdravi je! ter se je iznova zagledal v sinje gore.

Ogledal sem si razvaline, pa se vrnil domov. Po nebu so se podili čudni oblaki, veter je glasneje bučal skozi gozd in na drevju je trepetalo suho listje, kakor krila nabodenega metulja.

Prišel sem domov, ko je bilo solnce zašlo. Mesec je že prav visoko stal, bil je manjši, rumen in videti je bilo, kakor bi hitel med oblaki v divjem tiru.

Kadar pa sem legel in zasnival, sem videl blaznega Jakoba sedečega na razvalinah v luninem svitu, kako je držal desnico nad očmi ter strmел v nebo.

A na obzorju je zasijala svetloba kakor severni sij ter obsevala Jakoba, da je stal ko v ognju — in njegova postava je rasla više in više in dosegala temni obok; njegovi sivi lasje so se dvigali po zvezdnatem nebu kakor beli oblaki, katere podi vihar, a oči so se mu svetili, kakor meteor.

Mahnil je z roko ter zaklical, da je odmevalo od gore do gore, kakor silni grom:

— Ne pozdravi je!

Gromki glas me je vzbudil. Bil sem prestrašen. Danilo se je že. Pogledal sem skozi okno; celo nebo je bilo oblačno in naletaval je tudi že prvi sneg.

— — — — —
Zvečer so pripovedovali ljudje, ki so bili šli v gozd po drva, da blazni Jakob sedi na starem gradu mrtev.

— — — — —
Oni, ki zajemajo svojo olikanost iz romanov, pravijo, da preprosti ljudje nimajo čustev!

Kaj ima več vonjave: cvet na šipki ali papirnata cvetka?

Kaj ima več jedra: slaščica — ali ržen kruh? Jakobova usoda govori!

Vinogradniki, pozor!

Naznanjam, da imam veliko število na suho cepljenih trt in sicer: Šipon (Mosler), Laški rizlec (Wälschriesling) in beli Burgundec, cepljene na Rip-Portalis. Cena I. vrsti 1000 komadov 160 kron. Divjake Rip-Portalis 1000 komadov 20 kron. Oglasiti se je pismeno ali osebno pri **Ivanu Novak**, pos. in trtnarju pri Sv. Urbanu pri Ptuj. 9 (1)

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Pozor,
kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s čnsoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (inškin) na glavi, to je

Kapllor št. 1.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. popovzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroči naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

Naj ljube majhen sem mešič!
Da sem lepo debelih lic
In ta sem le zato dobel
Ker sem Kathreinovo kavo pil.

Prisna same
v izvršnih zavojih
z imenom
Kathrein.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajoče z-
nate kave nemešane!

Kathreinova
Kneippova
sladna kava

szna se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdrave.

Otroke
bi bilo samo
le navediti
Kathreinova
kava.

Slika 1 pol nar. velikosti.

Zahtevajte

nastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

St. 835. Srebrna kovanica	3:50
remontar ura gld.	
St. 822. Srebrna remon-	3:50
tear ura za gospode	
St. 887. Srebrna anker	6:50
ura, 15 kamenov, gld. 5,	
dvejal pokrov gld.	
St. 841. Srebrna anker	7-9:50
ura, dvejal pokrov, 15	
kamenov, zelo močan gld.	

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni sveči nazaj.

Anton Kiffmann,

največja zaloga ur srebrnine in slatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.
2. Proti prelomom zvonove, in
3. Za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača, slovenska zavarovalnica.

Svoji k svojim!

12-7